

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): vedoucího / ~~oponenta~~

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Petr Pavlas

Práci předložil(a): Barbora Fiderová

Název práce: Metafyzika, filosofická antropologie a zvíře u Reného Descarta a Gottfrieda Wilhelma Leibnize

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je, jak autorka uvádí v úvodu, „objasnit definici metafyzická, fyzická a člověka u představitelů racionalistické koncepce Reného Descarta a Gottfrieda Willhelma Leibnize“ (s. 6) a prozkoumat, jak oba myslitelé zodpovídají otázku, „co je člověk“ (s. 6–7). Cíle práce bylo dosaženo na úrovni, které odpovídá požadavkům kladeným na absolventskou práci na bakalářském stupni studia.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka si zvolila velmi náročné téma, což je třeba vzít při posuzování práce v potaz. Od začátku k jeho zpracovávání přistupovala odpovědně: poctivě pracovala, pravidelně konzultovala s vedoucím práce, zasílala drafty a reflektovala zpětnou vazbu. Během tvorby této bakalářské práce na sobě – na svém způsobu uvažování, svém porozumění filosofickým textům i své kompetenci odborného psaní – učinila značný pokrok. Ke konci jí poněkud tlačil čas, což se projevilo na některých nedostacích, které práce bezesporu obsahuje. Dva z nich nejvýraznější zde musím jmenovat: (1) trochu neobratně formulovaný úvod a poněkud „krkolomný“ a zmatečný závěr práce; (2) určité množství gramatických a pravopisných chyb a také překlepů, z nichž nejvíce bijí do očí (a kazí dojem) dvě hrubky za sebou v předposlední větě celé práce.

Říkáme-li A, je však třeba říci také B, a to, že autorka se během práce neutopila v obtížných detailech a jemných subtilitách Descartova a Leibnizova filosofického myšlení, což v jednu chvíli hrozilo, ale dokázala nakonec dát svému dílu podobu a formu, která je přehledně strukturovaná, poměrně logická a ve svém narativu postupuje odněkud někam, majíc při psaní neustále na zřeteli vytyčený cíl: prozkoumat rozdíl mezi věcí a člověkem (a v Leibnizově případě také zvířetem) ve filosofických pojetích obou zvolených myslitelů raně novověké racionalistické tradice.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce má jasnou strukturu a její postup je přehledný: v první části autorka přibližuje Descartovu filosofii, přičemž postupuje od metafyziky přes fyziku k filosofické antropologii; věnuje se rovněž jeho pojetí zvířete a dotýká se i témat filosofické teologie. Ve druhé části pak postupuje analogicky v případě filosofie Leibnizovy. Literatura, kterou si autorka zvolila ke studiu tohoto tématu, je reprezentativní, pestrá a obsahuje i velmi obtížné monografické tituly a studie, včetně cizojazyčných. Reference v poznámovém aparátu jsou jednoznačně identifikovatelné a stručné, závěrečný bibliografický seznam odpovídá běžnému odbornému úzu. Některé autorčiny formulace, zvláště v úvodu a závěru, se mi jeví nešikovné a poněkud hůře srozumitelné, přesto lze jazykový projev hodnotit (až na zmíněné, nepříliš početné hrubky a překlepy) jako velmi dobrý. Grafická úprava je pěkná; tabulky, grafy ani přílohy práce neobsahuje a vnitřně ani žádné nevyžaduje.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je solidní výsledek poctivého studia a počin, během jehož tvorby autorka učinila značné pokroky ve své filosofické práci. Poněkud slabšími stránkami jsou, jak již bylo řečeno: (1) přítomnost jazykových chyb a překlepů; (2) úvod a závěr práce. I přesto, že úvod a závěr jsou šity spíše „horkou jehlou“, obojí dostatečně plní svou funkci. Úvod formuluje cíl a shrnuje obsah a postup práce, závěr je jakýmsi ohlédnutím zpět: shrnutím, zobecněním a zamyšlením. Bohužel je pojat trochu „krkolomně“, používá nejasné výrazivo a nepřesné termíny, a v důsledku toho čtenáři rozhodně neusnadňuje pochopení a ztotožnění, spíše naopak.

Silnými stránkami této práce, které rozhodně převažují nad těmi slabšími, jsou mimo jiné (1) poctivé nakládání s přeloženými primárními prameny a česko- i anglickojazyčnými sekundárními zdroji, dále (2) většinou velmi hluboké pochopení studovaných filosofických textů, namnoze velmi nesnadných, a konečně také (3) na tomto stupni studia a v tomto studijním programu nezvykle vysoce poučený výklad filosofických myšlenek a argumentů (místy dokonce i jejich stopování ve starší filosofii, kontextualizace v rámci dobového myšlení či srovnání se současným myšlením).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Na s. 33–34 Vaší práce citujete průkopnickou monografii „Leibniz o Trojici a Vtělení“ (*Leibniz on the Trinity and the Incarnation*) nedávno zesnulé filosofky a přední světové odbornice na Leibnize – dokonce autorky jeho standardní intelektuální biografie – Marii Rosy Antognazzy. V této souvislosti píšete: „Leibniz v teologických otázkách – na rozdíl od filosofických otázek – používá, jak ukázala Maria Rosa Antognazza, z ‚úcty k tajemství‘ tzv. strategii obrany. Neusiluje o dokázání reality náboženského tajemství, dokonce ani nedokazuje jeho možnost, ale omezuje se vždy na rozumový důkaz, že není možné.“ Nechtěla jste spíše napsat: „[...] že není nemožné“? Respektive, že dle Leibnize přinejmenším zatím nebyl podán platný důkaz jeho nemožnosti? Slovy pravověrné křesťanské filosofické teologie: že i když je nad rozumem, a tedy není zcela a beze zbytku pochopitelné, nejde proti rozumu?

Rozumové vyvrácení, tedy dokázání nemožnosti křesťanského tajemství víry (zde konkrétně Boží trojjedinosti) racionálními prostředky, by totiž implikovalo, že by v ni Leibniz již nadále nemohl věřit, protože nelze věřit v něco, o čem bylo platně dokázáno, že je to nemožné. To se však, jak známo, nestalo: Leibniz Boží trojjedinost po celý život hájil proti antitrinitářům, vyvracel jejich argumenty a lze říci, že až do své smrti zůstal pravověrným luteránem, ba dokonce mu byl občas připisován kryptokatolicismus (mj. hájil transsubstanciaci a na smrtelné posteli odmítl být zaopatřen službou luterského pastora).

Podívejte se prosím před obhajobou ještě jednou do citovaného díla M. R. Antognazzy (pokud jej nyní nemáte k dispozici, mohu Vám je ještě zapůjčit) a u obhajoby vysvětlíte tuto pasáž.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

Výborně až velmi dobře (podle průběhu obhajoby).

Datum: 24. 5. 2023

Podpis: